

Турцитѣ искатъ сега да растурятъ тая община. Какъ? Ще чуете сега. Ще ви прочета нѣколко реда отъ едно писмо, токо що получено отъ менѣ:

... Въ продължение на 5 години 10 души сърбски учители, родомъ отъ Сърбия и отъ Призренско, живѣятъ въ Велесъ безъ да иматъ школа или училище, или граждани, които ги искатъ. Като неможиха да купатъ Велешани за сърби, завариха каша въ Башино-село. Агитаторитѣ свободно се расхождатъ по цѣлата каза, придружени отъ суварии, за да търсятъ съ общанія и заплашванія послѣдователи на сърбинъма. Не успѣха освѣнъ въ Башино село. Тия дни загубиха и послѣдователитѣ си въ това село. Миналата зима дойде у Велесъ единъ австрийски сърбинъ като докторъ, снабденъ съ прѣпорѣка отъ пашата до каймакамина и отъ командира до начальника на войскитѣ въ нашия градъ. Тоя братъ играеше рола на-сърбски консулъ у насъ. Обкрѣженъ съ 15 души гавазии се расхожда по чаршията. Турцитѣ му ставатъ на нозе и му правятъ темане. На послѣдъкъ успѣ да подкупи 6 души бедняци наши сънародници, които се обявиха за сърби. Веднага излива мазбата за да се отвори сърбско училище. Въ българската махала никой не дава кѣща за такова училище. И власитѣ отказаха. Тогава конака намѣри кѣща въ една турска махала. Тая случка растревози всички граждани. Българитѣ се събраха на Народно събрание до 3000 души въ училищния дворъ да мислятъ какво да направатъ. Събранieto рѣши да протестира прѣдъ каймакамина, да даде телеграфически протестъ до валията въ Солунъ и до везира въ Цариградъ. Като се направиха протеститѣ, събра се пакъ народа да мисли, какво да прави. Тогава дойде башъ полица и яви на събрание, че нѣма да се отвори сърбско училище и че сърбския докторъ ще бѣде исплденъ. Това беше въ Четвъртъкъ. Въ Петѣкъ въ срѣдъ чаршията и въ собственния дукянъ, единъ турчинъ послѣденъ пияница забодва кама въ гърдитѣ на Диме Шурковъ и момъка издѣхва на часа. Уловенъ убиеца, казва че сърбския докторъ го е пазарилъ за 6 бѣли меджидии да убие *Иорданъ Шурковъ* братъ на Диме. По погрѣшка билъ убитъ по-малкия братъ. *Иорданъ Шурковъ* е говорилъ рѣчь на Народното Събрание противъ сърбското училище. Слѣдъ убийството народа бѣше много разлютенъ. Всичката чаршия се затвори и стоя три дни затворена въ знакъ на жалба. Съ голѣми мъки по-старитѣ чорбаджи увѣщаваха младитѣ граждани да стоятъ мирни. Арнаутската тайфа на доктора и други кабадахии турци въоружени прѣдизвикаха българското население. На четвъртия денъ дойде отъ Солунъ два табура аскеръ съ алай паша и захвана махлитѣ. Тогава повикаха 30 души най-първи българи и ги арестуваха. Между тѣхъ Ив. Корабаровъ, Миланъ Войнциалиевъ и Иванъ Кушевъ. Алай паша повика архиерейския намѣстникъ и съ мърсени думи хули и вѣра и чинъ. Завчера дойде Медеи-умуми, Мустентикъ и пр. Въ затвора има нѣкои много бити.

26 Октомврий 1899 г.